

Sygn. akt: II AKa 11/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Śpiechowicz
Sędziowie	SSA Beata Basiura SSO del. Andrzej Ziębiński (spr.)
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Andrzeja Kuklisa

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2016 r. sprawy

1. **M. S.** s. F. i H., ur. (...) w Ś. K.

oskarżonego z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 65 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

2. **A. B.** s. E. i I., ur. (...) w K.

oskarżonego z art. 270 § 1 kk i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 76 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks, art. 299 § 1 i 5 kk i inne

3. **W. L.** s. M. i G., ur. (...) w C.

oskarżonego z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 273 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk
i inne

na skutek apelacji obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 16 czerwca 2015 roku

sygn. akt XVI K 89/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania
Sądowi Okręgowemu w Katowicach

SSO del. Andrzej Ziębiński SSA Jolanta Śpiechowicz SSA Beata Basiura

II AKa 11/16

UZASADNIENIE

M. S. został oskarżony o to, że:

I. (II) w okresie od 21 grudnia 2004 do 06 lipca 2005 roku w Z., działając w krótkich odstępach czasu w ramach z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu udaremnienia stwierdzenia pochodzenia środków płatniczych z tytułu fikcyjnego obrotu złomem i metalami kolorowymi, jako właściciel firmy (...) z/s w O., podjął prowadzenie działań polegających na przeniesieniu własności środków płatniczych w ten sposób, że na rachunek bankowy firmy (...) przyjął środki płatnicze w kwocie co najmniej 3 083 217,52 zł, które to następnie w kwocie co najmniej 3 079 260,00 zł wypłacił w gotówce, jak również na podstawie dowodów KW przyjął środki płatnicze w łącznej kwocie co najmniej 2 342 392,47 zł, a w szczególności:

- w okresie od 12 stycznia 2005 do 06 lipca 2005 roku przyjął od A. B. właściciela firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) z/s w D. i R., na należące do niego konto bankowe o nr (...), założone w Banku (...) Oddział w Z., pieniądze w kwocie co najmniej 3 083 217,52 zł, które to następnie w okresie od 12 stycznia 2005 roku do 08 sierpnia 2005 roku w kwocie co najmniej 3 079 100,00 zł wypłacił w gotówce,

- w okresie od 21 grudnia 2004 do 05 lipca 2005 roku przyjął od A. B. właściciela firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) z/s w D. i R. pieniądze w kwocie co najmniej 2 342 392,47 zł, na podstawie dowodów KW o numerach:

KW nr (...) z dn. 21.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 22.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 23.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 24.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 27.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 28.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 29.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 30.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 31.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 03.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 04.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 05.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 06.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 07.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 10.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 11.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 18.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 19.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 20.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 21.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 21.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 24.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 26.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 27.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 31.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 01.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 02.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 03.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 04.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 07.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 08.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 11.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 14.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 15.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 16.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 17.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 18.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 21.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 23.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 24.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 28.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 03.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 07.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 14.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 15.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 21.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 20.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 21.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 22.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 30.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 29.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 30.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 02.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 04.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 05.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 11.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 17.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 18.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 19.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 20.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 23.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 27.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 30.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 05.07.2005 r.,

tj. o przestępstwo z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. przy zast. art. 12 k.k.

A. B. został oskarżony o to, że:

II. (V) w okresie od 16 grudnia 2004 do 06 lipca 2005 r. w C., działając w krótkich odstępach czasu w ramach z góry powziętego zamiaru, w celu udaremnienia stwierdzenia pochodzenia środków płatniczych z tytułu fikcyjnego obrotu złomem i metalami kolorowymi jako właściciel Przedsiębiorstwa Handlu i Skupu Firma (...) z/s w D. i R., podjął prowadzenie działań polegających na przeniesieniu własności środków płatniczych w ten sposób, że na rachunek bankowy prowadzony dla firmy (...), przyjął środki płatnicze od firm: (...) W. L. z/s w C., (...) z/s w W., (...) A. M. z/s w O., PW (...) M. K. (1) z/s w C., (...) B. H. z/s w K. oraz wypłacił w gotówce jak również przekazał na podstawie dowodów KW i przelał na rachunek bankowy firmy (...) M. S. środki płatnicze, zaś przyjął na podstawie KW środki płatnicze od firm: (...) W. L. i (...) A. M., a w szczególności:

- w okresie od 16 grudnia 2004 do 05 lipca 2005 roku przyjął od firmy "D." z/s w W. wpłaty na należące do niego konto bankowe o nr (...) prowadzone w Banku (...) Oddział w Ś. dla firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) A. B. w łącznej kwocie co najmniej 728 181,62 zł,

- w okresie od 23 grudnia 2004 do 06 lipca 2005 roku przyjął od firmy (...) z/s w C. wpłaty na należące do niego konto bankowe o nr (...) prowadzone w Banku (...) Oddział w Ś. dla firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) A. B. w łącznej kwocie co najmniej 975 135,14 zł oraz na podstawie dowodów KP i KW przyjął od firmy (...) W. L. pieniądze w kwocie 220 936, 90 zł., na podstawie dowodów KP i KW, a to:

KP nr (...) z dn. 27.12.2004 r., KP nr (...) z dn. 28.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 13.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 19.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 20.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 30.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 02.06.2005 r., KW nr (...) z dn. 03.06.2005 r., KW nr (...) z dn. 07.06.2005 r., KW nr (...) z dn. 09.06.2005 r., KW nr (...) z dn. 14.06.2005 r.

- w okresie od 22 grudnia 2004 do 01 czerwca 2005 r. przyjął od firmy (...) A. M. z/s w O. wpłaty na należące do niego konto bankowe o nr (...) prowadzone w Banku (...) Oddział w Ś. dla firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) A. B. w łącznej kwocie co najmniej 1 773 910,20 zł oraz przyjął od wymienionej firmy pieniądze w kwocie 180 000,00 zł, na podstawie dowodów KW, a to:

KW nr (...) z dn. 20.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 24.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 6.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 01.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 03.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 04.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 07.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 08.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 08.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 10.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 11.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 11.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 14.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 15.02.2005 r.

- w okresie od 17 stycznia do 04 lipca 2005 roku, przyjął od firmy PW (...) M. K. (1) z/s w C. wpłaty na należące do niego konto bankowe o nr (...) prowadzone w Banku (...) Oddział w Ś. dla firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) A. B. w łącznej kwocie, co najmniej 530 516,45 zł,

- w okresie od 12 stycznia do 17 lutego 2005 roku przyjął od firmy (...) B. H. z/s w K. wpłaty na należące do niego konto bankowe o nr (...) prowadzone w Banku (...) Oddział w Ś. dla firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) A. B. w łącznej kwocie, co najmniej 766 184,43 zł,

- w dniach od 21 grudnia 2004 do 06 lipca 2005 roku z rachunku bankowego o nr (...) prowadzonego w Banku (...) Oddział w Ś. dla firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) A. B. przelał na rachunek bankowy należący do firmy (...) M. S. środki płatnicze w łącznej kwocie co najmniej 3 083 217,52 zł oraz na podstawie dowodów KW przekazał do wymienionej firmy pieniądze w kwocie 2 342 392,47 zł, na podstawie dowodów KW, a to:

KW nr (...) z dn. 21.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 22.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 23.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 24.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 27.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 28.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 29.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 30.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 31.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 03.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 04.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 05.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 06.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 07.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 10.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 11.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 18.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 19.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 20.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 21.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 21.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 24.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 26.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 27.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 31.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 01.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 02.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 03.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 04.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 07.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 08.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 11.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 14.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 15.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 16.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 17.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 18.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 21.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 23.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 24.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 28.02.2005 r., KW nr (...) z dn. 03.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 07.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 14.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 15.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 21.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.03.2005 r., KW nr (...) z dn. 20.04.2005 r., KW nr (...) z dn.

21.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 22.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 30.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 29.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 30.04.2005 r., KW nr (...) z dn. 02.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 04.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 05.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 11.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 17.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 18.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 19.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 20.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 23.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 27.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 30.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 05.07.2005 r.,

tj. o przestępstwo z art. 299 § 1 i 5 k.k. i art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

III. (VI). w okresie od 01 września do 21 września 2004 roku w B. i C., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w zamiarze, aby właściciel firmy (...) P. J. z/s w C., dokonał czynu zabronionego w postaci oszustwa na szkodę Skarbu Państwa reprezentowanego przez Urząd Skarbowy w C., poprzez niezasadne dokonanie obniżenia podatku należnego do zapłaty, w celu użycia jako autentyczne dokonał podrobienia podpisów K. W. właściciela firmy (...) z/s w B., jako osoby uprawnionej do wystawienia dokumentu w postaci 15 faktury VAT, które poświadczały nieprawdę – co do mającego znaczenie prawne faktu sprzedaży przez firmę (...) do firmy (...) P. J. złomu metali kolorowych, za łączną kwotę brutto 1 258 819,00 zł, czym ułatwił P. J. rozliczenie tych faktur w Urzędzie Skarbowym w C., poprzez stworzenie pozorów zaistnienia okoliczności, uzasadniających zwrot bądź zaliczenie na poczet przyszłych okresów rozliczeniowych, naliczonego podatku od towarów i usług (...), a tym samym doprowadzenie Skarbu Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 226.965,00 zł, z tytułu zaniżenia należnego do zapłaty podatku VAT i tak:

faktura nr (...) z dnia 01 września 2004 roku, wartości brutto 112 616,31 zł

faktura nr (...) z dnia 02 września 2004 roku, wartości brutto 62 368,50 zł

faktura nr (...) z dnia 03 września 2004 roku, wartości brutto 36 005,13 zł

faktura nr (...) z dnia 06 września 2004 roku, wartości brutto 137 065,95 zł

faktura nr (...) z dnia 07 września 2004 roku, wartości brutto 85 572,41 zł

faktura nr (...) z dnia 08 września 2004 roku, wartości brutto 55 361,48 zł

faktura nr (...) z dnia 09 września 2004 roku, wartości brutto 151 622,87 zł

faktura nr (...) z dnia 10 września 2004 roku, wartości brutto 163 926,46 zł

faktura nr (...) z dnia 13 września 2004 roku, wartości brutto 47 352,93 zł

faktura nr (...) z dnia 14 września 2004 roku, wartości brutto 48 064,18 zł

faktura nr (...) z dnia 15 września 2004 roku, wartości brutto 34 533,42 zł

faktura nr (...) z dnia 16 września 2004 roku, wartości brutto 67 480,60 zł

faktura nr (...) z dnia 17 września 2004 roku, wartości brutto 65 030,51 zł

faktura nr (...) z dnia 20 września 2004 roku, wartości brutto 54 503,21 zł

faktura nr (...) z dnia 21 września 2004 roku, wartości brutto 137 314,93 zł

tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k.

IV.(VIII). w okresie od grudnia 2004 do lipca 2005 r w R. i D., jako właściciel firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) zajmującej się handlem złomem kolorowym, wspólnie i w porozumieniu z W. L. i M. S. brał udział

w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw m.in. poświadczania nieprawdy w dokumentach i legalizacji środków płatniczych pochodzących z nielegalnego obrotu złomem i metalami kolorowymi, w ten sposób, że na potrzeby dokonywanych fikcyjnych transakcji zarejestrował wskazaną powyżej firmę, wystawiał w obrocie gospodarczym poświadczające nieprawdę faktury, odbierał pieniądze uzyskiwane z nielegalnych transakcji finansowych i przekazywał je dalszym osobom,

tj. o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k.

W. L. został oskarżony o to, że:

V. (IX.) w okresie od 08 grudnia 2004 do 22 czerwca 2005 roku w C. i Ś., prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą (...) i będąc z tego tytułu osobą uprawnioną do przyjmowania i wystawiania dokumentów, działając w ramach zorganizowanej grupy mającej na celu popełnianie przestępstw, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dokonał czynu zabronionego w postaci oszustwa na szkodę Skarbu Państwa reprezentowanego przez Urząd Skarbowy w C., poprzez niezasadne dokonanie obniżenia podatku należnego do zapłaty, i tak przyjął 54 faktury potwierdzające zakup złomu metali kolorowych w kwocie 1 279 917,99 zł od firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) A. B. z/s w D. i R. oraz podpisał – jako wystawca – dokumenty w postaci 60 faktur VAT, w których poświadczyl nieprawdę – co do mającego znaczenie prawne faktu sprzedaży firmom: (...) sp. z o.o. z/s w W. Oddział w C. oraz (...) sp. z o.o. z/s w Z. złomu metali kolorowych, za łączną kwotę brutto 1 259 958,87 zł, czym doprowadził do rozliczenia tych faktur w Urzędzie Skarbowym w C., poprzez stworzenie pozorów zaistnienia okoliczności, uzasadniających zwrot bądź zaliczenie na poczet przyszłych okresów rozliczeniowych, naliczonego podatku od towarów i usług (...), a tym samym doprowadził Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 233 017,00 zł, i tak:

- w okresie od 08 grudnia 2004 roku do 21 czerwca 2005 roku w C. i Ś., jako właściciel firmy (...) z/s w C. i Ś. przyjął 54 faktury potwierdzające zakup złomu metali kolorowych w kwocie 1 279 907,99 zł od firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) A. B. z/s w D. i R., a które to faktury VAT ujawnił w księgach handlowych, a to:

faktura VAT z dn. 08.12.2004 r nr (...), wartości brutto 13 136,72 zł,

faktura VAT z dn. 10.12.2004 r nr (...), wartości brutto 15 705,85 zł,

faktura VAT z dn. 13.12.2004 r nr (...). wartości brutto 33 362,43 zł,

faktura VAT z dn. 14.12.2004 r nr (...). wartości brutto 31 635,39 zł,

faktura VAT z dn. 17.12.2004 r nr (...). wartości brutto 32 063,55 zł,

faktura VAT z dn. 04.01.2005 r nr (...). wartości brutto 12 777,00 zł,

faktura VAT z dn. 05.01.2005 r nr (...). wartości brutto 37 114,11 zł,

faktura VAT z dn. 07.01.2005 r nr (...). wartości brutto 7 376,36 zł,

faktura VAT z dn. 11.01.2005 r nr (...). wartości brutto 14 335,61 zł

faktura VAT z dn. 12.01.2005 r nr (...). wartości brutto 31 012,40 zł,

faktura VAT z dn. 13.01.2005 r nr (...) wartości brutto 7 040,01 zł,

faktura VAT z dn. 18.01.2005 r nr (...). wartości brutto 21 074,28 zł ,

faktura VAT z dn. 21.01.2005 r nr (...), wartości brutto 15 214,01 zł,

faktura VAT z dn. 26.01.2005 r nr (...). wartości brutto 15 067,00 zł,
faktura VAT z dn. 27.01.2005 r nr (...). wartości brutto 7 097,47 zł,
faktura VAT z dn. 02.02.2005 r nr (...). wartości brutto 28 791,63 zł,
faktura VAT z dn. 04.02.2005 r nr (...). wartości brutto 23 688,25 zł ,
faktura VAT z dn. 09.02.2005 r nr (...). wartości brutto 43 065,63 zł,
faktura VAT z dn. 15.02.2005 r nr (...). wartości brutto 35 374,75 zł,
faktura VAT z dn. 21.02.2005 r nr (...). wartości brutto 31 476,00 zł,
faktura VAT z dn. 23.02.2005 r nr (...). wartości brutto 14 015,97 zł,
faktura VAT z dn. 25.02.2005 r nr (...). wartości brutto 32 022,56 zł,
faktura VAT z dn. 28.02.2005 r nr (...). wartości brutto 12 766,39 zł,
faktura VAT z dn. 01.03.2005 r nr (...). wartości brutto 42 230,30 zł,
faktura VAT z dn. 08.03.2005 r nr (...). wartości brutto 22 003,36 zł,
faktura VAT z dn. 16.03.2005 r nr (...) wartości brutto 15 128,55 zł,
faktura VAT z dn.22.03.2005 r nr (...) wartości brutto 33 689,57 zł,
faktura VAT z dn.24.03.2005 r nr (...), wartości brutto 59 683,07 zł,
faktura VAT z dn.31.03.2005 r nr (...), wartości brutto 11 027,45 zł,
faktura VAT z dn.01.04.2005 r nr (...), wartości brutto 24 001,67 zł,
faktura VAT z dn.14.04.2005 r nr (...), wartości brutto 19 678,82 zł,
faktura VAT z dn.19.04.2005 r nr (...), wartości brutto 26 964,31 zł,
faktura VAT z dn.20.04.2005 r nr (...), wartości brutto 18 081,89 zł,
faktura VAT z dn.25.04.2005 r nr (...), wartości brutto 23 040,92 zł,
faktura VAT z dn.26.04.2005 r nr (...), wartości brutto 21 736,12 zł ,
faktura VAT z dn.29.04.2005 r nr (...), wartości brutto 28 744,98 zł ,
faktura VAT z dn.06.05.2005 r nr (...), wartości brutto 54 732,85 zł ,
faktura VAT z dn.10.05.2005 r nr (...), wartości brutto 17 858,37 zł,
faktura VAT z dn.11.05.2005 r nr (...), wartości brutto 25 510,20 zł,
faktura VAT z dn.12.05.2005 r nr (...), wartości brutto 20 954,84 zł ,
faktura VAT z dn.12.05.2005 r nr (...), wartości brutto 4 386,51 zł ,
faktura VAT z dn.12.05.2005 r nr (...), wartości brutto 36 480,14 zł,

faktura VAT z dn.13.05.2005 r nr (...), wartości brutto 23 603,40 zł ,
faktura VAT z dn.13.05.2005 r nr (...), wartości brutto 16 093,02 zł,
faktura VAT z dn.20.05.2005 r nr (...), wartości brutto 16 059,04 zł ,
faktura VAT z dn.20.05.2005 r nr (...), wartości brutto 24 302,40 zł ,
faktura VAT z dn.23.05.2005 r nr (...), wartości brutto 18 417,12 zł,
faktura VAT z dn.23.05.2005 r nr (...), wartości brutto 34 957,51 zł,
faktura VAT z dn.25.05.2005 r nr (...), wartości brutto 24 561,89 zł,
faktura VAT z dn.01.06.2005 r nr (...), wartości brutto 28 317,66 zł ,
faktura VAT z dn.01.06.2005 r nr (...), wartości brutto 7 319,39 zł,
faktura VAT z dn.13.06.2005 r nr (...), wartości brutto 18 096,20 zł,
faktura VAT z dn.15.06.2005 r nr (...), wartości brutto 29 179,47 zł,
faktura VAT z dn.21.06.2005 r nr (...), wartości brutto 17 853,60 zł,

- w okresie od 08 grudnia 2004 do 22 czerwca 2005 roku w C. i Ś., będąc właścicielem firmy (...) z/s w C. i Ś. oraz osobą upoważnioną do wystawiania i przyjmowania faktur, wystawił 60 faktur na sprzedaż złomu metali kolorowych w łącznej kwocie 1 259 958,87 zł od firmy (...) z/s w W. i firmy (...) sp. z o.o. z/s w Z. a w szczególności:

- w okresie od 08 grudnia do 16 czerwca 2005 roku wystawił 40 faktur na sprzedaż złomu metali kolorowych do firmy (...) sp. zoo z/s w W. na łączną kwotę 794 912,31 zł, a to faktury o następujących numerach:

faktura VAT z dn.08.12.2004r. nr (...) wartości brutto 13 507,47 zł
faktura VAT z dn.10.12.2004r. nr (...) wartości brutto 15 960,89 zł
faktura VAT z dn.13.12.2004r. nr (...) wartości brutto 31 806,25 zł
faktura VAT z dn.14.12.2004r. nr (...) wartości brutto 15 124,10 zł
faktura VAT z dn.15.12.2004r. nr (...) wartości brutto 20 016,30 zł
faktura VAT z dn.17.12.2004r. nr (...) wartości brutto 32 467,56 zł
faktura VAT z dn.04.01.2005r. nr (...) wartości brutto 10 981,83 zł
faktura VAT z dn.05.01.2005r. nr (...) wartości brutto 24 590,56 zł
faktura VAT z dn.06.01.2005r. nr (...) wartości brutto 15 519,99 zł
faktura VAT z dn.10.01.2005r. nr (...) wartości brutto 7 596,39 zł
faktura VAT z dn.11.01.2005r. nr (...) wartości brutto 14 816,17 zł
faktura VAT z dn.13.01.2005r. nr (...) wartości brutto 7 232,04 zł
faktura VAT z dn.27.01.2005r. nr (...) wartości brutto 8 354,80 zł

faktura VAT z dn.09.02.2005r. nr(...) wartości brutto 12 891,80 zł
faktura VAT z dn.23.02.2005r. nr (...) wartości brutto 14 142,24 zł
faktura VAT z dn.07.03.2005r. nr (...) wartości brutto 22 305,26 zł
faktura VAT z dn.16.03.2005r. nr (...) wartości brutto 15 339,49 zł
faktura VAT z dn.22.03.2005r. nr (...) wartości brutto 33 880,99 zł
faktura VAT z dn.24.03.2005r. nr (...) wartości brutto 35 589,84 zł
faktura VAT z dn.31.03.2005r. nr (...) wartości brutto 11 607,51 zł
faktura VAT z dn.01.04.2005r. nr (...) wartości brutto 24 195,22 zł
faktura VAT z dn.14.04.2005r. nr (...) wartości brutto 20 024,47 zł
faktura VAT z dn.19.04.2005r. nr (...) wartości brutto 27 370,03 zł
faktura VAT z dn.20.04.2005r. nr (...) wartości brutto 18 960,39 zł
faktura VAT z dn.25.04.2005r. nr (...) wartości brutto 23 411,80 zł
faktura VAT z dn.26.04.2005r. nr (...) wartości brutto 21 993,61 zł
faktura VAT z dn.29.04.2005r. nr (...) wartości brutto 29 177,12 zł
faktura VAT z dn.06.05.2005r. nr (...) wartości brutto 55 937,67 zł
faktura VAT z dn.10.05.2005r. nr (...) wartości brutto 17 728,67 zł
faktura VAT z dn.10.05.2005r. nr (...) wartości brutto 467,69 zł
faktura VAT z dn.12.05.2005r. nr (...) wartości brutto 36 860,29 zł
faktura VAT z dn.12.05.2005r. nr (...) wartości brutto 21 313,52 zł
faktura VAT z dn.13.05.2005r. nr (...) wartości brutto 16 447,92 zł
faktura VAT z dn.20.05.2005r. nr (...) wartości brutto 16 292,92 zł
faktura VAT z dn.23.05.2005r. nr (...) wartości brutto 10 295,82 zł
faktura VAT z dn.01.06.2005r. nr (...) wartości brutto 14 057,39 zł
faktura VAT z dn.02.06.2005r. nr (...) wartości brutto 28 943,65 zł
faktura VAT z dn.13.06.2005r. nr (...) wartości brutto 18 279,87 zł
faktura VAT z dn.15.06.2005r. nr (...) wartości brutto 11 883,65 zł
faktura VAT z dn.16.06.2005r. nr (...) wartości brutto 17 539,15 zł

- w okresie od 13 stycznia 2005 do 22 czerwca 2005 roku wystawił 20 faktur na sprzedaż złomu metali kolorowych do firmy (...) Sp. zoo z/s w Z. na łączną kwotę 465 046,56 zł, a to faktury o następujących numerach:

faktura VAT z dn.13.01.2005r. Nr (...) wartości brutto 10 126,00 zł
faktura VAT z dn.13.01.2005r. Nr (...) wartości brutto 21 264,60 zł
faktura VAT z dn.18.01.2005r. Nr (...) wartości brutto 21 680,04 zł
faktura VAT z dn.21.01.2005r. nr (...) wartości brutto 15 373,46 zł
faktura VAT z dn.26.01.2005r. nr (...) wartości brutto 15 328,93 zł
faktura VAT z dn.02.02.2005r. Nr (...) wartości brutto 29 122,93 zł
faktura VAT z dn.04.02.2005r. nr (...) wartości brutto 23 951,65 zł
faktura VAT z dn.09.02.2005r. Nr(...) wartości brutto 30 486,03 zł
faktura VAT z dn.14.02.2005r. Nr (...) wartości brutto 35 585,63 zł
faktura VAT z dn.21.02.2005r. Nr(...) wartości brutto 31 659,00 zł
faktura VAT z dn.25.02.2005r. nr (...) wartości brutto 21 718,44 zł
faktura VAT z dn.25.02.2005r. Nr (...) wartości brutto 10 662,80 zł
faktura VAT z dn.28.02.2005r. Nr (...) wartości brutto 12 990,87 zł
faktura VAT z dn.01.03.2005r. nr (...) wartości brutto 42 839,32 zł
faktura VAT z dn.24.03.2005r. nr (...) wartości brutto 24 801,69 zł
faktura VAT z dn.13.05.2005r. nr (...) wartości brutto 24 040,71 zł
faktura VAT z dn.20.05.2005r. nr (...) wartości brutto 24 734,28 zł
faktura VAT z dn.23.05.2005r. nr (...) wartości brutto 25 494,22 zł
faktura VAT z dn.25.05.2005r. nr (...) wartości brutto 25 049,89 zł
faktura VAT z dn.22.06.2005r. nr (...) wartości brutto 18 127,07 zł

przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Okręgowego wK. z dnia 19 czerwca 2002 r., sygn. (...), zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 05 grudnia 2002 r., sygn. (...), za przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i z art. 280 § 1 k.k. na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 14 listopada 2000 do 06 lipca 2004 roku,

tj. o przestępstwo z art. 271 § 1 i 3 k.k., z art. 273 k.k., z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k., w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 12 k.k., art. 65 § 1 k.k. i art. 64 § 1 k.k.

VI. (X.) w okresie od 22 grudnia 2004 do 30 lipca 2005 roku w C., działając w krótkich odstępach czasu w ramach z góry powziętego zamiaru, w celu udaremnienia stwierdzenia pochodzenia środków płatniczych z tytułu fikcyjnego obrotu złomem i metalami kolorowymi jako właściciel firmy (...) z/s w C. i Ś., podjął prowadzenie działań polegających na przeniesieniu własności środków płatniczych w ten sposób, że na rachunki bankowe firmy (...) z/s w C. dokonał wpłat własnych oraz przyjął środki płatnicze od firmy (...) sp. z o.o. i firmy (...) Sp. zoo, które to następnie przelał na rachunek firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) A. B. z/s w D. i R. oraz wypłacił w gotówce, jak również na podstawie dowodów KW i KP przyjął i wypłacił środki płatnicze, a w szczególności:

- w okresie od 22 grudnia 2004 roku do 24 lutego 2005 r. przyjął od firmy (...) z/s w W. wpłaty na należące do niego konto bankowe o nr (...) założone w Banku (...) S.A. Oddział w C. w łącznej kwocie co najmniej 230 866,15 zł, oraz od firmy (...) z/s Oddział w Z. wpłaty w łącznej kwocie co najmniej 192 802,27 zł, które następnie przelał na konto firmy "Przedsiębiorstwo Handlu (...)" A. B. z/s w D. i R. w łącznej kwocie co najmniej 223 127,08 zł oraz wypłacił w gotówce w łącznej kwocie co najmniej 199 168,10 zł,

- w okresie od 17 lutego 2005 roku do 30 lipca 2005 r. przyjął od firmy "D." z/s w W. wpłaty na należące do niego konto bankowe o nr (...) założone w Banku (...) Oddział w C. w łącznej kwocie co najmniej 545 766,31 zł, oraz od firmy (...) z/s Oddział w Z. wpłaty w łącznej kwocie co najmniej 251 455,49 zł, jak również dokonał wpłat własnych w łącznej kwocie co najmniej 101 049,80 zł, które następnie przelał na konto firmy "Przedsiębiorstwo Handlu (...)" A. B. z/s w D. i R. w łącznej kwocie co najmniej 752 008,06 zł oraz wypłacił w gotówce w łącznej kwocie co najmniej 159 588,49 zł,

- w okresie od 27 grudnia 2004 roku do 14 czerwca 2005 r. wypłacił A. B. właścicielowi firmy Przedsiębiorstwo Handlu i Skupu Firma (...) pieniądze w kwocie co najmniej 220.396,90 zł, na podstawie dowodów KP i KW o numerach:

KP nr(...) z dn. 27.12.2004 r., KP nr (...) z dn. 28.12.2004 r., KW nr (...) z dn. 13.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 19.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 20.01.2005 r., KW nr (...) z dn. 25.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 30.05.2005 r., KW nr (...) z dn. 02.06.2005 r., KW nr (...) z dn. 03.06.2005 r., KW nr (...) z dn. 07.06.2005 r., KW nr (...) z dn. 09.06.2005 r., KW nr(...) z dn. 14.06.2005 r.

- w dniach 13 stycznia i 28 lutego 2005 r. przyjął od firmy (...) Sp. zoo pieniądze w kwocie co najmniej 20.788,80 zł, na podstawie dowodów KW o numerach:

KW nr (...) z dn. 13.01.2005 r.,

KW nr(...) z dn. 28.02.2005 r.,

tj. o przestępstwo z art. 299 § 1 i 5 k.k. i art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

VII. (XI). w okresie od grudnia 2004 r do lipca 2005 r w C., jako właściciel firmy (...) zajmującej się handlem złomem kolorowym, wspólnie i w porozumieniu z A. B. i M. S. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw m.in. poświadczania nieprawdy w dokumentach i legalizacji środków płatniczych pochodzących z nielegalnego obrotu złomem i metalami kolorowymi, w ten sposób, że na potrzeby dokonywanych fikcyjnych transakcji zarejestrował wskazaną powyżej firmę, wystawiał w obrocie gospodarczym poświadczające nieprawdę faktury, odbierał pieniądze uzyskiwane z nielegalnych transakcji finansowych i przekazywał je dalszym osobom,

tj. o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Katowicach, wyrokiem z dnia 16 czerwca 2015 r., wydanym w sprawie XVI K 89/13:

1. uznał oskarżonego M. S. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I.(II), a wyczerpującego ustawowe znamiona art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 299 § 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. uznał oskarżonego A. B. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II.(V.), a wyczerpującego znamiona art. 299 § 1 i 5 k.k. i art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 299 § 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

3. uznał oskarżonego A. B. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie III. (VI.), a wyczerpującego znamiona art. 270 § 1 k.k., z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k. i za to na mocy art. 19 § 1 k.k. w zw. art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 65 § 1

k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych przy przyjęciu iż wysokość stawki dziennej wynosi 50 złotych;

4. na zasadzie art. 41 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. B. zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu złodem na okres 5 lat;

5. uznał oskarżonego A. B. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie IV. (VIII.), a wyczerpującego znamiona art. 258 § 1 k.k. i za to na mocy art. 258 § 1 k.k. skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

6. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. B. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności;

7. uznał oskarżonego W. L. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie V.(IX), a wyczerpującego znamiona art. 271 § 1 i 3 k.k., art. 273 k.k., art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 12 k.k., art. 65 § 1 k.k. i art. 64 § 1 k.k., gdyż oskarżony czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Okręgowego wK. z dnia 19 czerwca 2002 r., sygn. (...), zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 5 grudnia 2002 r., sygn. (...), za przestępstwa z art. 280 § 1 k.k. i z art. 280 § 1 k.k. na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 14 listopada 2000 do 06 lipca 2004 roku i za to na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k. i art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. skazał go na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych przy przyjęciu, iż wysokość jednej stawki dziennej wynosi 40 złotych;

8. na zasadzie art. 41 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego W. L. zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu złodem na okres 5 lat;

9. uznał oskarżonego W. L. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie VI.(X.), a wyczerpującego znamiona art. 299 § 1 i 5 k.k. i art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 299 § 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

10. uznał oskarżonego W. L. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie VII.(XI.), a wyczerpującego znamiona art. 258 § 1 k.k. i za to na mocy art. 258 § 1 k.k. skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

11. na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego W. L. karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczając oskarżonemu na poczet tej kary okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 6 października 2005 roku do dnia 7 września 2007 roku.

Nadto na mocy art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy oskarżonego M. S. zwrot kosztów obrony z urzędu, a na mocy art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Od wyroku tego apelacje wnieśli obrońcy oskarżonych.

Obrońca oskarżonego M. S. zaskarżyła wyrok w zakresie dotyczącym tego oskarżonego w całości, zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał oczywisty wpływ na treść tegoż orzeczenia, przez przyjęcie takiego zbiegu zdarzeń, który pozwolił Sądowi na uznanie oskarżonego M. S. za winnego popełnienia przypisanych mu w wyroku przestępstw, podczas gdy prawidłowo przeprowadzona ocena dowodów, w szczególności wyjaśnień współoskarżonego A. B., zeznań świadków m.in. F. R., R. K. oraz dokumentów znajdujących się w aktach sprawy – powinna prowadzić do wniosku, iż oskarżony M. S. nie dopuścił się popełnienia przypisanych mu przestępstw;

2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności:

- art. 4 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, oparcie stanu faktycznego sprawy wyłącznie na dowodach obciążających oskarżonego M. S., przy jednoczesnym pominięciu dowodów w postaci wyjaśnień A. B., zeznań świadków i innych okoliczności przemawiających na korzyść M. S.,
- art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów skutkujące przyjęciem, iż zebrane w sprawie dowody potwierdzają fakt popełnienia przez oskarżonego M. S. przypisanych mu czynów,
- art. 5 § 2 k.p.k. przez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego M. S.,
- art. 74 § 1 k.p.k. poprzez naruszenie zasady nemo se ipsum accusare tenetur, wyrażającej się w założeniu, iż oskarżony M. S. nie miał obowiązku dowodzenia swej niewinności, gdyż ciężar udowodnienia jego winy spoczywa na oskarżycielu publicznym.

Na podstawie art. 425 § 2 k.p.k. obrońca zaskarżyła również uzasadnienie wyroku jako nieodpowiadające wymogom art. 424 k.p.k., w szczególności w zakresie ustalenia podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia oraz oceny materiału dowodowego, brak wskazania dlaczego pewne fakty Sąd I instancji uznał za udowodnione lub też nieudowodnione, na jakich w tej mierze dowodach się oparł i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego M. S. od popełnienia przypisanych mu w wyroku przestępstw, ewentualnie – z ostrożności procesowej – o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Obrońca oskarżonego A. B. zaskarżył wyrok w zakresie dotyczącym tego oskarżonego w całości, zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na tym, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na niewątpliwe stwierdzenie sprawstwa oskarżonego w zakresie obrotu fikcyjnymi fakturami, podrobienia podpisów K. W. oraz udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, podczas gdy większość świadków przesłuchanych w toku procesu temu zaprzecza;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, a zwłaszcza:

- art. 4 k.p.k. nakazującego organom prowadzącym postępowanie karne badać oraz uwzględnić okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego,

- art. 7 k.p.k. poprzez jednostronną ocenę materiału dowodowego sprowadzającą się do bezkrytycznego przyjęcia sprawstwa oskarżonego w stosunku do wszystkich zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów;

3. rażąco niewspółmierność orzeczonych wobec oskarżonego kar jednostkowych, jak i kary łącznej, podczas gdy od daty popełnienia przez oskarżonego przypisanych mu czynów upłynęło już 10 lat, nie był on karany, prowadzi on życie zgodne z obowiązującym porządkiem prawnym.

Stawiając powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o obniżenie kar jednostkowych i wymierzenie kary łącznej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego W. L. zaskarżył wyrok w zakresie dotyczącym tego oskarżonego w całości, zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego, a to art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. poprzez ich błędne zastosowanie, podczas gdy z ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego nie wynika znamię przestępstwa oszustwa w postaci wprowadzenia pokrzywdzonego w błąd, a także skutek w postaci niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez Skarb Państwa, Sąd Okręgowy bowiem nie ustalił konkretnie, czy oskarżony dokonał rozliczenia deklaracji VAT-7 w Urzędzie Skarbowym, a nadto czy nastąpił zwrot czy też zaliczenie na poczet przyszłych okresów rozliczeniowych naliczonego podatku od towarów i usług, porzeczając jedynie na wskazaniu, iż w badanej sprawie oskarżony stworzył pozory zaistnienia

okoliczności uzasadniających zwrot bądź zaliczenie, co nie stanowi zarówno o tym, że zaliczenie bądź zwrot nastąpiły, a nadto wskazuje na to, że Sąd nie ustalił również w jaki sposób faktycznie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem doszło;

2. naruszenie prawa materialnego, a to art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. poprzez błędną wykładnię i zastosowanie, polegające na błędnym przyjęciu, iż stanowi doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Skarbu Państwa zachowanie sprawcy polegające na obniżeniu wysokości należnego do zapłaty podatku VAT za dany okres rozliczeniowy, podczas gdy w takiej sytuacji, z uwagi na sposób ustalania wysokości zobowiązania podatkowego za dany okres rozliczeniowy, które dokonywane jest samodzielnie przez podatnika bez udziału odpowiedniego organu podatkowego, uiszczenie należności podatkowej (zaliczki) w kwocie niższej niż należna, stanowi samodzielną dyspozycję majątkową podatnika, bez jakiegokolwiek czynności ze strony organu podatkowego, brak jest zatem konstytutywnego dla oszustwa elementu rozporządzenia mieniem, dokonywanego przez odpowiedni organ podatkowy, co w rezultacie uniemożliwia zakwalifikowanie takiego czynu jako oszustwa z art. 286 § 1 k.k., co skutkowało błędnym zastosowaniem obu tych przepisów;

3. naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 k.p.k., poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów, sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, poprzez nieuzasadnioną odmowę dania wiary wyjaśnieniom oskarżonego W. L., A. B. oraz zeznaniom świadków: M. B., T. J., R. Z., A. W., M. K. (2), J. K., F. R., W. L., A. K., K. P. (1), A. Z., T. D., S. K. i B. C., w sytuacji gdy zeznania te wzajemnie ze sobą korespondowały, a Sąd zaniechał oceny tych dowodów w kontekście całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, odmówił wiarygodności tym dowodom, poprzestając na stwierdzeniu, iż dowody te stają w sprzeczności z wnioskami opinii biegłych, co doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych mających istotny wpływ na treść orzeczenia poprzez błędne przyjęcie, że W. L. prowadził w czasie i okolicznościach wskazanych w wyroku pozorną działalność w zakresie obrotu złomem, a nadto że popełnił przestępstwa, o których mowa w pkt. 7, 9 i 10 wyroku, działając w zorganizowanej grupie przestępczej, podczas gdy materiał dowodowy do takich wniosków nie uprawnia;

4. błąd w ustaleniach faktycznych mający istotny wpływ na treść orzeczenia w postaci dowolnego i błędnego ustalenia, iż wskutek zachowania oskarżonego W. L. polegającego na stworzeniu pozorów zaistnienia okoliczności uzasadniających zwrot bądź zaliczenie na poczet przyszłych okresów rozliczeniowych naliczonego podatku od towarów i usług (...), oskarżony doprowadził Skarb Państwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci pieniędzy o łącznej kwocie 233.017,00 zł, podczas gdy Sąd nie ustalił, czy oskarżony wskutek swoich działań otrzymał zwrot bądź zaliczenie na poczet przyszłych okresów rozliczeniowych naliczonego podatku VAT, a zatem czy doprowadził do skutku w postaci niekorzystnego rozporządzenia mieniem, co w rezultacie skutkowało obrazą prawa materialnego w postaci art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k.;

5. błąd w ustaleniach faktycznych mający istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegający na błędnym przyjęciu, że oskarżony L. wspólnie i w porozumieniu z A. B. i M. S. brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw opisanych w wyroku oraz że oskarżony L. obejmował swoją świadomością fakt przynależności do tej grupy, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy do takiego wniosku nie uprawnia, co w rezultacie skutkowało błędnym przypisaniem oskarżonemu czynu z art. 258 § 1 k.k.;

6. błąd w ustaleniach faktycznych mający istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegający na błędnym przyjęciu, że oskarżony L. działał w celu udaremnienia stwierdzenia pochodzenia środków płatniczych z fikcyjnego obrotu złomem i metalami kolorowymi, a to poprzez przyjęcie wpłat z firm (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. oraz dokonał wpłat własnych na rachunek prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, które to środki przelał na rachunek firmy (...) oraz wypłacił w gotówce, jak również na podstawie KW i KP przyjął i wypłacił środki płatnicze w sposób szczegółowo opisany w wyroku, podczas gdy materiał dowodowy do takich wniosków nie prowadzi;

7. rażąco niewspółmierność wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych pozbawienia wolności w wymiarze: 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i kary grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 40 zł – za czyn opisany w pkt. 7 wyroku, 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności za czyn

opisany w pkt. 9 wyroku, 6 miesięcy pozbawienia wolności za czyn opisany w pkt. 10 wyroku oraz kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności, albowiem kary te wymierzone zostały z pominięciem dyrektyw ich wymiaru przewidzianych w art. 53 § 1 i 2 k.k.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego od wszystkich zarzuconych mu czynów, ewentualnie o zmianę wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych na kary łagodniejsze, w tym za czyn opisany w pkt. 7 wyroku kary nieprzekraczającej 2 lat pozbawienia wolności, orzeczenie kary łącznej przy zastosowaniu zasady absorpcji w wymiarze nie większym niż 2 lata oraz warunkowe zawieszenie kary łącznej pozbawienia wolności na okres próby 5 lat.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje obrońców oskarżonych zasługiwały na uwzględnienie, albowiem zasadne są podniesione w nich zarzuty obrazy art. 7 k.p.k., a w konsekwencji także poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne budzą istotne zastrzeżenia, także w świetle nowych dowodów ujawnionych na etapie postępowania odwoławczego. Zarazem po myśli art. 436 k.p.k. Sąd Apelacyjny ograniczył rozpoznanie środków odwoławczych do tych właśnie zarzutów, uznając, że jest to wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne.

Na wstępie podkreślić należy, iż Sąd Okręgowy nie poczynił jasnych i stanowczych ustaleń faktycznych w sprawie. Początkowy fragment uzasadnienia wyroku zawiera informacje o oskarżonych i posiadanych przez nich firmach oraz streszczenie opinii powołanych w sprawie biegłych (str. 1-18), co zrekapitulowano stwierdzeniem, iż uwagi te stanowią ustalony stan faktyczny. Sąd Okręgowy utożsamiał tym samym ustalenia biegłych z ustaleniami Sądu, uchylając się od dokonania samodzielnych ustaleń faktycznych, ale też wnikliwej oceny przywołanych opinii w kontekście pozostałego materiału dowodowego. Truizmem jest stwierdzenie, że biegli są „pomocnikami sądu” i to na sądzie spoczywa obowiązek poczynienia ustaleń faktycznych w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał dowodowy, jak tego wymaga norma z art. 7 k.p.k. Jest przy tym oczywiste, że dysponując sprzecznymi dowodami, sąd nie może ustalać faktów na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ponieważ wynikają z nich odmienne wnioski. Sąd może ustalać fakty tylko na podstawie części dowodów, którym dał wiarę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2008 r., IV KK 484/07; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 kwietnia 2007, II AKa 55/07, KZS 2007/5/44). Oparcie ustaleń faktycznych na części dowodów nie stanowi zatem obrazy art. 410 k.p.k., o ile zostało poprzedzone dokonaniem przez sąd oceny wszystkich dowodów ujawnionych na rozprawie głównej zgodnie z art. 7 k.p.k. W przeciwnym wypadku - jak w niniejszej sprawie - oparcie ustaleń faktycznych na części dowodów jawi się jako wynik arbitralnego wyboru.

Zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy wskazuje na trzy możliwe wersje zdarzenia. W myśl pierwszej, prezentowanej przez oskarżonych, należące do nich firmy prowadziły rzetelną działalność gospodarczą. W myśl drugiej, żadna z tych firm nie prowadziła jakiegokolwiek działalności gospodarczej, nie dysponowała złomem, a wystawiane faktury poświadczały transakcje, za którymi „nie szedł” żaden towar. W myśl trzeciej, firma (...) dysponowała złomem niewiadomego pochodzenia, rolą zatem firmy (...) było wystawianie fikcyjnych faktur sprzedaży, legalizujących rzekomą sprzedaż złomu firmie (...), a rolą firmy (...) - kupno i dalsza sprzedaż tak „zalegalizowanego” złomu. W wypadku tej ostatniej wersji możliwe jest przyjęcie działania tego oskarżonego w dobrej wierze, jak i świadome dalsze legalizowanie przedmiotu transakcji, faktycznie przeprowadzanych przez A. B., lecz fakturowanych na jego firmę.

Zadaniem i obowiązkiem Sądu meriti było zweryfikowanie wszystkich pojawiających się w sprawie wersji i poczynienie stanowczych ustaleń faktycznych w wyniku dogłębnej analizy całego zebranego w sprawie materiału dowodowego. Z tego obowiązku Sąd I instancji się nie wywiązał, dokonując powierzchownej oceny dowodów i czyniąc wewnętrznie sprzeczne ustalenia faktyczne.

Z jednej bowiem strony Sąd Okręgowy stwierdził, iż żadna z występujących w niniejszej sprawie firm, a to (...) M. S., (...) A. B. i (...) W. L., nie dysponowała i nie handlowała złomem, wystawiane przez oskarżonych faktury były „puste” i poświadczały zaistnienie zdarzeń, które w ogóle nie miały miejsca. Podkreślił, iż wszystkie wymienione

firmy nie prowadziły jakiegokolwiek działalności gospodarczej (firmy „słupy”) i zostały stworzone tylko i wyłącznie dla wykorzystania podatkowej procedury zwrotu nadpłaconego podatku VAT (str. 45-46). Oparł się w tym zakresie na opinii biegłych, w świetle których wymienione firmy pozorowały prowadzenie działalności gospodarczej, w konsekwencji podał w wątpliwość prawdziwość zeznań świadków poświadczających odbiór złomu z firm oskarżonych A. B. i W. L..

Z drugiej strony Sąd I instancji poczynił też ustalenia odmienne. Opisując mechanizm przestępczy w tego typu sprawach, stwierdził, że „miał on na celu udaremnienie stwierdzenia rzeczywistego pochodzenia złomu oraz metali kolorowych, ich jakości i ilości” (str. 2), podniósł, że firma (...) złom do swoich kontrahentów przewoziła samochodem R. Z. (str. 4), jak również że „istota przestępczego działania sprowadzała się do posiadania złomu niewiadomego pochodzenia, a następnie wprowadzaniu go do obrotu(...). Oskarżeni godzili się, że uczestniczą w handlu złomem niewiadomego pochodzenia” (str. 47).

Nie sposób zaaprobować tak wewnętrznie niespójnych ustaleń, a podkreślić zarazem należy, iż opinie powołanych w sprawie biegłych, na których oparł się Sąd Okręgowy, po ich dogłębnej analizie, wcale nie muszą prowadzić do ustalenia, że działalność wszystkich trzech firm była pozorowana. Warto przytoczyć tu stwierdzenie biegłego S. G., iż nie może on ani potwierdzić, ani wykluczyć, że W. L. kupował złom od A. B. (k. 2241). Wskazywane przez biegłych takie okoliczności, jak niedysponowanie przez firmę (...) środkami transportu, nieracjonalne z punktu widzenia gospodarczego korzystanie z usług (...), niekorzystanie z placu magazynowego, brak nastawienia na zysk - mogą świadczyć zarówno o tym, że firma ta nie prowadziła w rzeczywistości żadnej działalności, jak i o tym, że została stworzona nie w celu wypracowania zysku, lecz legalizowania istniejącego złomu nieznanego pochodzenia, będącego w posiadaniu A. B..

Na taki możliwy mechanizm zwrócił uwagę Sąd Apelacyjny poprzednio rozpoznający niniejszą sprawę, wskazując, że nie wszystkie transakcje, jakie zawierał oskarżony W. L. musiały być fikcyjne, lecz mogły służyć stworzeniu pozorów, że to L. jest dostawcą złomu, aby utrudnić ujawnienie nielegalnego pochodzenia złomu poprzez stworzenie rozległej siatki dostawców i odbiorców. Złom w rzeczywistości mógł istnieć, ale był towarem niewiadomego i nielegalnego pochodzenia.

Zauważyć wreszcie należy, iż zasadniczym argumentem mającym zdaniem biegłych przemawiać o pozorności działalności firmy (...) miał być brak ewidencji odpadów, jak i kart przekazania odpadów. W tej sytuacji szczególnego znaczenia nabiera dołączenie do apelacji obrońcy oskarżonego W. L. (k. 2756-2785) i pisma tego oskarżonego określonego apelacją (k. 2665-2669) kart przekazania odpadów, które to dokumenty Sąd Apelacyjny ujawnił na rozprawie odwoławczej. Może zaskakiwać i zastanawiać dołączenie tych dowodów dopiero na takim etapie długotrwałego postępowania, lecz nie zmienia to faktu, że zostały ujawnione nowe istotne dowody, które po ich zweryfikowaniu winny być ocenione w postępowaniu ponownym. Podważają bowiem przesłanki opinii biegłych, na których swe ustalenia oparł Sąd I instancji.

W tym miejscu należy przypomnieć, że zgodnie z treścią art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 r.) w niniejszej sprawie ma zastosowanie art. 452 w brzmieniu sprzed tej nowelizacji. W związku z regulacją z art. 452 k.p.k. w judykaturze Sądu Najwyższego utrwalilo się przekonanie, w myśl którego w określonych sytuacjach procesowych sąd odwoławczy ma obowiązek przeprowadzenia dowodu z urzędu, w szczególności wtedy, gdy ujawnią się „nowe dowody” nieznanne sądowi pierwszej instancji, które mogą wskazywać na istnienie błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia tego sądu, a błąd ten mógł wywrzeć wpływ na treść owego orzeczenia. Nie jest przy tym istotne, czy sądowi pierwszej instancji można w ogóle postawić zarzut z powodu dokonania błędnych ustaleń, czy też nastąpiło to z przyczyn od tego sądu niezależnych. Kontrola instancyjna ma wszak sprawdzić prawidłowość zaskarżonego orzeczenia, a więc także (a może nawet przede wszystkim) to, czy opiera się ono na ustaleniach faktycznych odpowiadających prawdzie i tym samym realizuje - wyrażoną w art. 2 § 2 k.p.k. - priorytetową zasadę prawdy obiektywnej, której winny odpowiadać ustalenia faktyczne stanowiące podstawę rozstrzygnięć. Zobowiązuje ona wszak sąd - jak i inne organy procesowe - do podejmowania wszelkich dostępnych działań niezbędnych do

dotarcia do tej prawdy. Dla samej potrzeby uzupełnienia przez sąd odwoławczy przewodu sądowego i przeprowadzenia „nowych dowodów” nie są więc pierwszorzędne kwestie, które ją wywołały i to, czy stanowiły je zawinione (bądź nie) błędy organu procesowego (por. wyroki Sądu Najwyższego z: dnia 6 maja 1970 r., IV KR 26/70, OSNKW 1970, z. 10, poz. 131 z glosami aprobującymi F. Prusaka, OSPiKA 1971, nr 3, s. 142 i A. Kaftala, NP 1971, nr 11, s. 1723; dnia 17 czerwca 2003 r., V KK 162/02, LEX nr 78834).

Zawsze zatem wtedy, gdy sąd odwoławczy stwierdzi, że ten (zgłoszony przez stronę procesu bądź dostrzeżony z urzędu) „nowy” dowód jest rzeczywiście ważny, bo dotyczy „istoty sprawy” i wskazuje na możliwość zaistnienia błędnych ustaleń faktycznych będących podstawą wyroku sądu meriti, sąd ten powinien rzetelnie rozważyć zaistniałą w związku z tym sytuację procesową, w tym także i ocenić, czy nie jest w związku z tym konieczne uzupełnienie przewodu sądowego w trybie art. 452 § 2 k.p.k.

To, że ten zgłaszany, czy z urzędu dostrzeżony, „nowy” dowód ma dotyczyć „istoty” sprawy, nie zwalnia jeszcze sądu odwoławczego od konieczności takiej oceny i tym samym zawsze implikuje konieczność uchylenia - z jego powodu - zaskarżonego wyroku oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Ustalenie bowiem tego, czy faktycznie ten „nowy” dowód takim jest, może - z zasady - nastąpić tylko wówczas, gdy sąd odwoławczy bezpośrednio z tym dowodem się zapozna. Słusznie bowiem Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 grudnia 2001 r., III KKN 147/99, LEX nr 51991, zauważył, że wyrażony w art. 452 § 2 k.p.k. zakaz prowadzenia przez sąd odwoławczy postępowania dowodowego „co do istoty sprawy” należy wiązać już z samymi faktami dowodowymi i wprowadzaniem ich w procesie karnym do podstaw decydujących o ostatecznym rozstrzygnięciu kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonego za zarzucany mu czyn, nie zaś z przeprowadzeniem dowodu w ogóle. Stąd w sytuacji, gdy te „nowe” przeprowadzone przez sąd odwoławczy dowody wskazywałyby na nietrafność ustaleń faktycznych co do istoty sprawy, poczynionych przez sąd pierwszej instancji, a równocześnie (wobec stwierdzonych in concreto okoliczności) i na potrzebę ponowienia przewodu sądowego, to w takiej sytuacji sąd odwoławczy nie powinien kontynuować postępowania odwoławczego, ale wydać orzeczenie o uchyleniu zaskarżonego, będącego jego przedmiotem, wyroku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015 r., II KK 317/14, OSNKW 2015/8/71, Biul.SN 2015/8/15, Biul.PK 2015/4/21-25).

Odnosząc powyższe rozważania do realiów rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, że niewątpliwie jest, iż oskarżony W. L. i jego obrońca przedstawili na etapie postępowania odwoławczego nowe dowody, które miały wspierać podniesione w apelacji zarzuty i które mogły wskazywać na nietrafność ustaleń faktycznych co do istoty sprawy i na potrzebę ponowienia przewodu sądowego.

Jeszcze raz podkreślić należy, iż opinie biegłych winny być ocenione w kontekście całego materiału dowodowego. Tak się jednak w dotychczasowym postępowaniu nie stało. Dokonana przez Sąd Okręgowy ocena dowodów osobowych jest niejasna, często ogólnikowa i wręcz arbitralna. Tylko w niektórych przypadkach Sąd ten uznał zeznania za wiarygodne lub niewiarygodne. Odnośnie wszakże do szeregu świadków ograniczył się do stwierdzenia, że do ich zeznań „podszedł z dużą ostrożnością” lub „odniósł się z dozą ostrożności” (zeznania świadków M. K. (1), J. G., R. Z., A. W., J. K., B. B., F. R., R. K.) albo stwierdzenia, że oceniając zeznania miał na uwadze wnioski płynące z opinii biegłych (zeznania świadków P. N., K. P. (2), L. K., T. D., S. K., Z. C.), albo ograniczył się do przytoczenia ich treści (zeznania świadka M. B.), uchylając się w istocie od jednoznacznej oceny tych dowodów pod kątem ich wiarygodności. Ostrożność przy ocenie dowodu nie musi prowadzić do jego zdezawuowania, a krytyczna ocena znaczącej części materiału dowodowego winna przynajmniej wskazywać na źródła jego niewiarygodności, w szczególności przyczyny zeznawania nieprawdy.

Podobnie niejasne i wewnętrznie sprzeczne są ustalenia Sądu Okręgowego odnośnie do kwot przekazywanych w ramach tzw. prania brudnych pieniędzy.

Przypisując oskarżonemu M. S. przestępstwo z art. 299 § 1 i 5 k.k., Sąd a quo za aktem oskarżenia przyjął w szczególności, że oskarżony ten przyjął środki płatnicze w kwocie łącznej co najmniej 3.083.217, 52 zł, w tym na konto bankowe pieniądze w kwocie 3.083.217,52 zł, a na podstawie dowodów KW w kwocie co najmniej 2.342.392,47 zł. Już taki opis wskazuje na brak odpowiedniej refleksji nad rzeczywistym przebiegiem zdarzenia. Trudno zrozumieć, dlaczego oskarżonemu z jednej strony zarzucono i przypisano przyjęcie kwoty 3.083.217,52 zł i kwoty 2.342.392,47

zł, łącznie natomiast nie kwoty stanowiącej ich sumę, lecz odpowiadającej wysokości jednej z części składowych. Taki opis czynu rodzi podejrzenia, że fakt przyjęcia kwoty 2.342.392,47 zł budzi wątpliwości.

Potwierdza ich istnienie dokonanie przez Sąd Okręgowy sprzecznych ustaleń. Z jednej bowiem strony Sąd ten przypisał oskarżonemu M. S. przyjęcie kwoty 2.342.392,47 zł na podstawie dowodów KW, a oskarżonemu A. B. jej przekazanie i wskazał, że „z zabezpieczonej dokumentacji wynika, że firma (...) dokonała wpłat gotówkowych na rzecz firmy M. S. na podstawie dowodów KW”. Z drugiej natomiast strony stwierdził, iż „Dokumenty KW i KP wystawione przez wymienione podmioty odzwierciedlały jedynie obrót papierowy, za którym nie następował rzeczywisty przepływ środków pieniężnych” (str. 44). Nie sposób tych stwierdzeń pogodzić, w szczególności nie sposób zrozumieć, na jakiej podstawie przypisano oskarżonemu A. B. przekazanie, a oskarżonemu M. S. przyjęcie na podstawie dowodów KW kwoty 2.342.392,47 zł, skoro – jednocześnie – przyjęto, że dokumenty te odzwierciedlały jedynie obrót papierowy, za którym nie następował rzeczywisty przepływ środków pieniężnych. Co więcej, uwaga o wyłącznie papierowym charakterze dotyczy dowodów KW i KP w obrocie między firmami (...), (...) i (...), co pozostaje w sprzeczności z przyjęciem w wyroku w punktach 1, 2 i 9, że dowodom tym towarzyszyło przekazanie gotówki.

Sąd Okręgowy, czyniąc takie wewnętrznie sprzeczne ustalenia, uchylił się od jakiegokolwiek analizy, czy przyjęty w wyroku przepływ środków pieniężnych na podstawie dowodów KW i KP jest w ogóle racjonalny w świetle przyjętego mechanizmu działania oskarżonych. O ile bowiem racjonalne jest przyjęcie, że dokonanie przelewów bankowych miało służyć dokumentowaniu fikcyjnych transakcji pomiędzy firmami (...) i (...), o tyle już cel przekazywania gotówki na podstawie dowodów KP nie jest tak oczywisty.

Powyższe mankamenty ustaleń sądu powodują podważenie także ustaleń dotyczących zorganizowanej grupy przestępczej, a więc odnośnie do czynów z art. 258 k.k. przypisanych oskarżonym A. B. i W. L.. Zauważyć wszakże dodatkowo należy, iż ustalenia w tym zakresie są na tyle ogólnikowe, że nie pozwalają na zweryfikowanie trafności zaskarżonego wyroku. Sąd wskazał wprawdzie na liczne osoby, z którymi współdziałali oskarżeni A. B. i W. L. w popełnianiu przestępstw (str. 43 uzasadnienia), lecz są to osoby, z którymi współdziałał A. B.. Sąd Okręgowy nie podjął żadnej analizy materiału dowodowego pod kątem udziału oskarżonego W. L. w zorganizowanej grupie przestępczej. W wyroku przyjął natomiast, że oskarżeni A. B. i W. L. czynu z art. 258 k.k. dopuścili się wspólnie i w porozumieniu z M. S., podczas gdy oskarżony ten został uniewinniony od popełnienia przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. prawomocnym w tej części wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 13 czerwca 2012 r., (...).

Podobnie Sąd ten nie poczynił w istocie żadnych ustaleń odnośnie do czynu przypisanego oskarżonemu A. B. w punkcie 3 i to pomimo zwrócenia uwagi przez sąd odwoławczy poprzednio rozpoznający niniejszą sprawę na konieczność poczynienia w tym zakresie jednoznacznych ustaleń faktycznych.

Odnośnie do czynu przypisanego oskarżonemu W. L. w punkcie 7 należy zauważyć, iż obrońca oskarżonego W. L. trafnie wskazał w swojej apelacji na materialny charakter przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i wagę niedokonania w związku z tym przez Sąd Okręgowy ustaleń, czy oskarżony dokonał rozliczenia deklaracji VAT-7 w Urzędzie Skarbowym, a nadto czy nastąpił zwrot czy też zaliczenie na poczet przyszłych okresów rozliczeniowych naliczonego podatku od towarów i usług. Znamieniem przestępstwa oszustwa jest wszakże doprowadzenie pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, a tego czy skutek taki nastąpił, Sąd Okręgowy faktycznie nie ustalił. W tym miejscu niezbędne staje się jednak przywołanie trafnego stanowiska Sądu Najwyższego, iż ustawowe upoważnienie udzielone organowi podatkowemu (organowi kontroli skarbowej) do zaniechania sprawdzenia prawidłowości samoobliczenia podatku w deklaracji (art. 21 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, Dz.U. z 2015 r., poz. 613 i art. 99 ust. 12 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 ze zm.), w której podatnik zaniżył podatek należny, wyklucza realizację przez niego znamion z art. 286 § 1 k.k. w postaci doprowadzenia tego organu do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez zaniechanie pobrania podatku należnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2015 r., I KZP 2/15).

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny, uwzględniając apelacje obrońców oskarżonych, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W tym miejscu celowe jest poczynienie także kilku uwag odnośnie do uchybień stwierdzonych przez Sąd Apelacyjny z urzędu.

I tak, po pierwsze, w kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonym – M. S. w pkt.1, A. B. w pkt. 2 i 3 oraz W. L. w punktach 7 i 9 - ujęto przepis art. 65 § 1 k.k. Tymczasem jedynie w opisie czynu przypisanego oskarżonemu W. L. w pkt. 7 zawarto stwierdzenie, że czynu tego dopuścił się „działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw”. W pozostałych wskazanych przypadkach opisy czynów nie zawierają ani stwierdzenia, że oskarżeni z popełnienia przestępstwa uczynili sobie stałe źródło dochodu, ani też wskazania, że popełnili przestępstwo działając w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnienie przestępstwa. Oznacza to, iż opisy czynów nie zawierają wszystkich znamion ujętych w przywołanych w kwalifikacji prawnej przepisów. Niczego w tym zakresie nie zmienia fakt, że w uzasadnieniu wyroku wskazano, iż w kwalifikacji oprawnej czynów przyjęto art. 65 § 1 k.k., „albowiem oskarżeni z popełnienia przestępstw uczynili sobie stałe źródło dochodów” (str. 43), skoro takiego ustalenia nie zawarto w opisie żadnego z przypisanych im przestępstw.

Źródłem tego uchybienia należy dopatrywać w akcie oskarżenia, lecz podkreślić wypada, że w sytuacji, gdy treść zarzutu jest mało precyzyjna i nie odzwierciedla dokładnie znamion czynu zabronionego, sąd nie może odwołać się w wyroku skazującym do tego błędnego opisu, lecz jego obowiązkiem jest takie zredagowanie wyroku, by opis czynu przypisanego oddawał wszystkie przedmiotowe i podmiotowe znamiona przestępstwa. Obowiązku tego nie dopełnił Sąd I instancji, który nie dostrzegając mankamentów aktu oskarżenia, nie skorygował opisu czynów przez uzupełnienie ich o jedno ze znamion określonych przez art. 65 § 1 k.k. W konsekwencji w omawianej części zaskarżony wyrok zapadł z oczywistą obrazą przepisu prawa procesowego, a to art. 413 § 2 pkt k.p.k., nakładającego na sąd obowiązek dokładnego określenia przypisanego oskarżonemu czynu w wyroku skazującym, co oznacza w szczególności obowiązek oddania w opisie czynu wszystkich ustawowych znamion czynu zabronionego (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2012 r., III KK 87/12, Prok.i Pr.-wkł. 2012/12/15). Ponieważ zwykle środki odwoławcze zostały wniesione jedynie na korzyść oskarżonych, to ze względu na zakaz reformationis in peius w postępowaniu ponownym (art. 443 k.p.k.), konwalidowanie tego uchybienia nie będzie już możliwe.

Po drugie, wskazano już wyżej, że w opisie czynów z art. 258 § 1 k.k. przypisanych oskarżonym A. B. w pkt. 5 i W. L. w pkt. 10 wskazano, iż dopuścili się ich wspólnie i w porozumieniu z M. S., podczas gdy oskarżony ten został uniewinniony od popełnienia przestępstwa z art. 258 § 1 k.k.

Po trzecie, w opisie czynu przypisanego oskarżonemu M. S. przyjęto, iż dopuścił się go, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w konsekwencji czyn ten zakwalifikowano z art. 299 § 1 i 5 k.k. Sąd Okręgowy nie wskazał, z jakimi „innymi osobami” oskarżony miał dopuścić się tego przestępstwa, przy czym niewątpliwie jest współdziałanie z jedną osobą - A. B..

Po czwarte, jako podstawę wymiaru kary w punktach 3 i 7 wskazano przepisy 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. Tymczasem o ile oba te przepisy były potrzebne dla dokonania właściwej kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonym czynów, o tyle w podstawie wymiaru kary powinien zostać umieszczony wyłącznie przepis art. 294 § 1 k.k. bez nawiązywania do art. 286 § 1 k.k. Odwoływanie się do tego przepisu było zbędne skoro art. 294 § 1 k.k. posiada własną samodzielnie określoną sankcję. Kara powinna być wymierzana w związku z popełnieniem przez sprawcę konkretnego przestępstwa. Jeżeli jest nim postać kwalifikowana danego typu czynu zabronionego, to nie ma żadnych przeszkód, aby przewidziana w nim sankcja stanowiła podstawę wymiaru kary (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 lutego 2011 r., II AKa 457/10).

SSO del. Andrzej Ziębiński SSA Jolanta Śpiechowicz SSA Beata Basiura